

Informationstext till blanketten ”Hälsodeklaration och intyg om synprovning”

Trafiksäkerhet och Din hälsa

(läs igenom texten innan Du besvarar frågorna i blanketten)

Enligt 3 kap. 2 § i körkortslagen (1998:488) får körkortstillstånd meddelas endast för den som med hänsyn till sina personliga och medicinska förhållanden kan anses lämplig som förare av ett körkortspliktigt fordon.

Detta betyder att det ställs höga krav på den som vill köra ett motorfordon. De krav samhället ställer på dig som motorfordonsförare är egentligen ganska självklara. Du måste ta ansvar i trafiken och följa de regler och föreskrifter som finns. Du får inte ha någon sjukdom som påverkar, eller kan påverka, din körning på ett negativt och trafikfarligt sätt. Nedan redogörs för de krav som ställs och även en del om varför kraven finns. Om du har frågor, vill veta mer eller känner att det rör dig på något sätt och därför vill ta del av de fullständiga bestämmelserna, kan du vända dig till någon av de myndigheter som finns angivna nedan.

För innehav av behörigheterna AM, A1, A, B, BE och traktorkort gäller följande medicinska krav.

Synfunktioner

Att du ska ha tillfredsställande syn är en självklarhet. Därför måste du bifoga ett intyg om synprovning när du ansöker om körkortstillstånd. Ett sådant intyg kan du få av t.ex. legitimerad läkare, legitimerad optiker eller på en trafikskola. När du ser med båda ögonen måste du ha minst 0,5 i synskärpa, med eller utan glasögon eller kontaktlinser. Om du bara har syn på ett öga krävs synskärpan minst 0,6, med eller utan korrektion. Ditt synfält måste motsvara minst ett normalt ögas synfält när du ser med båda ögonen. Om du är totalt nattblind får du inte ha någon typ av körkort. Dubbelseende är tillåtet om det bara märks när man tittar långt åt sidorna, långt uppåt eller långt nedåt (utanför 30°). Vissa ögonsjukdomar kräver intyg som har utfärdats av läkare med specialistkompetens. Färgblindhet utgör inte hinder för innehav av någon körkortsbehörighet.

Hörsel

Om du på grund av öronsjukdom har yrsel eller balansrubbnig måste du ha ett intyg från läkare med specialistkompetens inom området. Av intyget måste framgå att det inte finns någon risk för överraskande anfall av balansrubbnig eller trafikfarlig yrsel. I övrigt utgör nedsatt hörsel eller dövhet inte något hinder.

Rörelseförmåga

Vissa personer har från födseln, genom olycka eller sjukdom någon form av nedsatt rörelseförmåga. Graden avgör om du kan köra motorfordon eller inte. Du kan t.ex. få ha körkort trots din funktionsnedsättning om du kan köra fordonet på ett trafiksäkert sätt. Om ditt rörelsehinder väsentligt påverkar körförmågan ska fordonet utrustas med tekniska anordningar som kompenserar detta. Länsstyrelsen kan i så fall begränsa ditt körkort till att bara gälla en viss typ av fordon eller fordon med viss teknisk utrustning. Om du har en sjukdom som i framtiden kan komma att innebära nedsatt rörelseförmåga kan din fortsatta rätt att ha körkort komma att omprövas.

Diabetes

Diabetes som är välreglerad utgör inget hinder för körkort. Länsstyrelsen kan besluta att du med jämna mellanrum ska lämna in läkarintyg. Det är framför allt risken att bli medvetlös på grund av för lågt blodsocker som innebär en trafikfara.

Epilepsi

Vid diagnosen epilepsi krävs i regel att du inte har haft något anfall det senaste året. Du får inte heller ha körkort om resultatet av EEG-undersökning innebär att det finns en påtaglig risk för anfall. Intyg krävs av läkare med specialistkompetens inom området.

Alkohol, droger och läkemedel

Om du missbrukar eller är beroende av alkohol, narkotika, läkemedel eller andra droger som påverkar det centrala nervsystemet får du inte ha någon typ av körkort. Exempel på den typen av preparat är: opiater, amfetamin, cannabis, hallucinogener, flyktiga lösningsmedel, narkotikaklassade läkemedel enligt Läkemedelsverkets förteckningar II, III, IV och V samt anabola steroider. Om du har fått körkortet återkallat efter grovt rattfylleri, måste du genomgå s.k. utvidgad lämplighetsprövning, vilket innebär att du måste kunna styrka att du inte är opålitlig i nykterhethänseende. Utlåtandet ska vara utfärdat av läkare med specialistkompetens i psykiatri eller annan specialistkompetens med god kunskap om och erfarenhet av missbruksfrågor. När du har fått körkortstillstånd måste du genomgå ytterligare minst två uppföljningsperioder under de följande 18 månaderna.

Psykiska sjukdomar och störningar

Schizofreni, bipolär (manodepressiv) sjukdom, allvarliga personlighetsstörningar och annan psykisk sjukdom eller störning kan utgöra hinder för att du ska få ha körkort. För att kunna ge klara besked om vad som gäller dig måste din sjukdomsbild bedömas med tanke på eventuella trafikrisker. Oftast krävs intyg från läkare med specialistkompetens i psykiatri.

ADHD, autismspektrumtillstånd och liknande tillstånd

Om du har en diagnos som till exempel ADHD, DAMP eller Aspergers syndrom är det i de flesta fall inga problem med att få körkortstillstånd, men det krävs att du lämnar ett läkarintyg som visar hur allvarligt tillståndet är. Vissa fall med till exempel svår störning av impuls kontroll eller om tillståndet är kombinerat med missbruk eller kriminalitet kan innebära att man inte bedöms lämplig att ha körkort. Medicinering av dessa tillstånd sker ibland med centralstimulerande läkemedel, till exempel Amfetamin. Om behandlingen fungerar bra och sköts på det sätt som läkaren ordinerat innebär detta oftast att det blir lättare att få körkort. Allvarliga s.k. kognitiva störningar av uppmärksamhet, omdöme eller minne kan innebära att du inte får ha körkort.

Psykisk utvecklingsstörning

Om du har en psykisk utvecklingsstörning krävs det att du lämnar ett läkarintyg. Om tillståndet är allvarligt innebär det att du inte kan få körkort. För lättare psykiska utvecklingsstörningar görs en bedömning från fall till fall av om man kan klara trafikens krav.

Andra sjukdomar

Det finns många sjukdomar som kan ligga till grund för att du inte får ha körkort. Hjärtsjukdomar, stroke, allvarliga njursjukdomar, sjukdomar som medför yrselbesvär och nervsjukdomar kan innebära att du inte får ha körkort. Men det behöver inte vara så. Vissa sjukdomar är mera trafikfarliga än andra och här redogörs närmare för några av dem.

Sömnapné, snarksjukdom, narkolepsi eller andra sjukdomar som innebär sömn- eller vakenhetsstörning kan innebära att du inte får ha körkort.

Om du har någon form av demenssjukdom, t.ex. Alzheimers sjukdom, innebär det att du inte får ha någon typ av körkort. Om demensen bedöms som lindrig kan du emellertid få ha körkort med behörigheterna AM, A1, A, B, BE eller traktorkort. Om du har andra allvarliga störningar vad gäller uppmärksamhet, omdöme och minne kan det innebära att du inte får ha körkort.

Läkarens anmälningsskyldighet

Enligt körkortslagen måste en läkare, som vid en undersökning finner att en körkortshavare av medicinska skäl är uppenbart olämplig att ha körkort, anmäla detta till länsstyrelsen. Innan läkaren gör en anmälan måste han/hon tala om för dig att en anmälan kommer att göras. Läkarens anmälningsskyldighet går här före tystnadsplikten.

Har Du frågor?

Ta i första hand kontakt med körkorts enheten på länsstyrelsen i ditt län. Du kan även kontakta Transportstyrelsen, telefon 0771-503 503. Denna blankett och Vägverkets föreskrifter kan hämtas på www.transportstyrelsen.se eller på www.korkortsportalen.se

Blanketter och föreskrifter kan också beställas kostnadsfritt hos kontakt@transportstyrelsen.se eller per tfn. 0771 – 503 503.

HÄLSODEKLARATION OCH INTYG OM SYNPRÖVNING

avseende ansökan om körkortstillstånd

Hälsodeklarationen och intyget ska skickas till länsstyrelsen

Alla frågor ska besvaras

<p>A. Söker körkortsbehörighet eller traktorkort</p> <p>Kryssa i aktuellt alternativ!</p> <p style="text-align: center;">Grupp I</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>AM</td> <td>A1</td> <td>A</td> <td>B</td> <td>BE</td> <td>Traktorkort</td> </tr> </table> <p>AM=moped klass I, A1=lätt motorcykel, A=motorcykel, B=personbil, lätt lastbil, lätt släpfordon, E=tungt släpfordon</p>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	AM	A1	A	B	BE	Traktorkort	<p>B. Personuppgifter</p> <p>Personnr:</p> <p>Namn :</p> <p>Adress:</p> <p>.....</p> <p>Telefon (dagtid):</p>
☐	☐	☐	☐	☐	☐								
AM	A1	A	B	BE	Traktorkort								

Hälsodeklaration - frågor att besvaras av den sökande

C.

- Har du någon synrubbing, t.ex. nedsatt synskärpa, ofrivilliga ögonrörelser (nystagmus), synfältsdefekter (brister i vidvinkelseendet), dubbelseende, nattblindhet? Ja Nej
Om frågan besvaras med ja, ange vilken:
.....
Använder du.....Glasögon Kontaktlinser
- Har du eller har du haft överraskande anfall av balansrubbing eller yrsel? Ja Nej
- Har du någon sjukdom eller funktionsnedsättning som påverkar din rörlighet? Ja Nej
Om frågan besvaras med ja, ange vilken typ av nedsättning eller sjukdom:
.....
- Har du eller har du haft hjärt- och/eller kärlsjukdom, t.ex. stroke (hjärnblödning, blodpropp i hjärnan), kärlkramp, hjärtinfarkt, rubbningar av hjärtats rytm, nedsatt klafffunktion, annan hjärt- eller kärlsjukdom? Ja Nej
Om frågan besvaras med ja, ange vilken och när:
.....
- Har du diabetes? Ja Nej
Om frågan besvaras med ja, vilken behandling har du?
Kost Tabletter Insulin
- Har du eller har du haft någon neurologisk sjukdom? Ja Nej
- a) Har du eller har du haft epilepsi eller epileptiskt anfall? Ja Nej
b) Har du eller har du haft kramper, svimningar eller annan medvetandestörning? Ja Nej

8. Har du eller har du haft allvarligt nedsatt njurfunktion? Ja Nej
9. Har du demens eller någon kognitiv störning, t.ex. störning i uppmärksamhet, omdöme eller minne? Ja Nej
10. Har du eller har du haft någon sjukdom med sömn- eller vakenhetsstörning, t.ex. sömnapné, snarksjukdom eller narkolepsi?..... Ja Nej
11. Har du eller har du haft beroende eller missbruk av alkohol, droger eller läkemedel? Ja Nej
12. Har du eller har du haft någon psykisk sjukdom eller störning, t.ex. schizofreni, annan psykos eller bipolär (manodepressiv) sjukdom? Ja Nej
13. Har du eller har du haft ADHD, DAMP, Aspergers syndrom, Tourettes syndrom eller psykisk utvecklingsstörning? Ja Nej
14. Har du vårdats på sjukhus eller haft kontakt med läkare med anledning av ovanstående (punkterna 1-13)? Ja Nej

Om frågan besvaras med ja, när?

Vårdinrättningens namn och klinik/-er:

För vad?

15. Har du någon stadigvarande medicinering?..... Ja Nej

Om frågan besvaras med ja, vilken eller vilka mediciner?

16. Övriga upplysningar:

.....
Ort och datum

.....
Egenhändig namnteckning

Det är straffsanktionerat att uppsåtligen eller av oaktsamhet lämna oriktiga uppgifter vid ansökan.

Hälsodeklarationen och intyget om synprovning får inte vara äldre än två månader vid ansökan om körkortstillstånd hos länsstyrelsen.

Intyg om synprovning

Namn: _____

Personnummer: _____

Identiteten styrkt genom: ID-kort Personlig kännedom Försäkran enligt 18 kap. 4 §
(se nedan)
 Svenskt körkort Svenskt pass

Synskärpa

Höger öga

Vänster öga

Binokulärt

Utan korrektion* _____

Med korrektion** _____

Korrigering sker med: Glasögon Kontaktlinser

*) Uppgiften obligatorisk. **) Uppgiften obligatorisk om föreskriven synskärpa endast uppnås med korrektion

OBS! Om syntavla används ska samtliga bokstäver kunna läsas på den rad som anger synskärpa.

Finns synfältsdefekter? Ja Nej

.....
Ort och datum

.....
Underskrift

.....
Adress och telefon

.....
Namnförtydligande, stämpel

Enligt 3 kap. 1 § körkortsförordningen (1998:980) gäller från och med den 1 april 2009 att grupp I omfattar behörigheterna A, A1, AM, B, BE och traktorkort.

Utdrag ur Vägverkets föreskrifter om medicinska krav för innehav av körkort m.m. (VVFS 2008:158)

16 kap. Synprovning

- 1 § Synprovning för behörighet i grupp I (A, A1, B, BE, traktorkort) får utföras av:
1. läkare,
 2. legitimerad optiker, oftalmologassistent, ortoptist, optometritekniker, ögonsjuksköterska, sjuksköterska med vidareutbildning i ögonsjukvård, eller
 3. den som är anställd hos optiker eller vid trafikskola och som har genomgått särskild utbildning.
- 4 § Om sökanden inte uppnår gällande synkrav eller vid misstanke om ögonsjukdom ska undersökning göras av läkare med specialistkompetens i ögonsjukdomar.
- 7 § Synprovning utförd av annan än läkare ska omfatta:
- a) synskärpeprov, som ska fastställa dels den binokulära synskärpan, dels synskärpan i varje öga för sig.
 - b) synfältsundersökning utförd med apparatur avsedd för synfältsprovning.
- Om föreskriven synskärpa inte uppnås utan korrektion ska även synskärpa med korrektion fastställas binokulärt och i varje öga för sig.
- För synprovning vid läkarundersökning, se 16 kap. 5 § i Vägverkets föreskrifter.
- 9 § Den apparatur som används vid synprovning av annan än läkare ska ge information om synskärpa och synfält och i övrigt vara lämplig för sådan provning. Bestämmelser om medicintekniska produkter finns i läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2003:11).

18 kap. Identitetsprovning

- 4 § Om godtagbar identitetshandling saknas får identiteten fastställas genom att en förälder, annan vårdnadshavare, make, maka eller sambo skriftligen försäkrar att lämnade uppgifter om sökandens identitet är riktiga. Den som lämnar en sådan försäkran ska vara närvarande vid identitetskontrollen och kunna styrka sin egen identitet.